

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrske slovence.
PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Gena Novin je na leto:
Zema 3 K.
v Ameriko 6 K.
da naročnike Marijinoga lista, če se jih več na
eden naslov pošila, doma 2 K.
v Ameriko vsakom na njegov naslov 5 K.
Cena ednega falata je domá za naročnike Marijinoga
lista 4 filere, za nenaročnike 6 filerov.

Dobijo se
Novine, Marijin list i Kalendar Srea Jezušovoga pri
KLEKL JOŽEFI,
vpok. pleb. v Čerensovcih,
Cseröld, Zalamegye. Naročnina i dopisi se tudi k tomi
moro pošilati.

Gena Nevin z Marijinim listom i Kalendarom Srea
Jezušovoga vkup je na leto:
domá, če za več naročnikov na eden naslov se
pošilajo 4 K.
če samo za ednoga 5 K.
v Ameriko vsakom naročniki na njegov lasten
naslov 8 K.

„Hožanna Szini Dávidovomi!“

— Mát. XXI. —

To je cvetne nedele glás. Táksi je, kak vsaki lüstva glás. Pravijo, ka je glás lüstva glás boži. Liki nikaj mi ne zamerte, či se jas toga ne držím. Ár či je té cvetne nedele glás glás boži, jeli je tudi boži tisti glás vélkoga pétka šteri eta právi: „Razpi ga, razpi ga!“?

Šteri je zdaj te tú med tema dvema lüstva glás, te právi lüstva glás i po takšen glás boži? Nieden. Povem zakaj.

Na cvetno nedelo je rávno tista vnožina kričala: „Hožanna“, štera je na vélki pétok ne poznala drúge reči: „raspi ga!“

Na cvetno nedelo je níkák razšíro med lüstvom, pa ono samo je tak mislilo, ka zdaj príde tisti čas, kda Jezuš príde z velkov díkov, zтира z Israelskoga držánja pogansko vojsko rimskoga casara i njegove častníke, dolivrže z njihovih prestolov farizejce i pismoznance ino bláženstvo naprávi na zemli, kakšega šče ne bilo. Pa to zemelsko bláženstvo je bilo ono, ka je nájveč lúdi vkúpspravilo okoli njega. Ne so razmeli njegovi predg, bogástvo, zemelsko srečo so čakali od njega, za vekivečnost njim je na már bilo. Šamo nedužna deca so ga blagoslavlala šče te tudi, kda je ne šo vóplodit velíkáše z njihovi hiž, nego se je obrno v církev, v hižo svojo.

Na vélki pétok! Te so pa vidili njega v rokaj neprijátelov, šteri so

nje tudi že vnožkrát mantrali i vkanjüvali, od šterih srditosti so se bojali, ár so znali, ka či po pravici nej, te po krivici, ali škoditi njim vsakojački morejo, záto so te potrli švoje srčno milüvanje nad nedužnim Jezušom ino so tulili z vucmí: „Rašpi ga!“

Za toga volo právim, ka je lüstva glás ne boži glás. Vnožine so vsikdár nepremíšlene, Vnožine vsikdár to čakajo, ka de pravo tisti, ki vu vüri njihove skúšnjáve oblást má v rokaj. Pa či de tisti stokrát krivico gučao, potrdijo njemi krivico, ár se bojijo od njega.

Jaj tistomi, kí se v takšem vüpa celoj vnožini protipostaviti! Nesmileno ga pometéjo, ka njemi nanč glása ne ostáne. Za toga volo je že tak vnogi vmorjeni na svéti, ki je pravico gučao.

Sojo med nami prosti krščenicje, ki si mislijo, ka se dnesdén takša v nébokričéča krivica ne bi mogla zgoditi. Rávno tak bi se zgodila, kak se je te zgodila. Dnes národje tudi ne vejo, što njim je prijátel, Či spoznajo, ka se komi krivica godi, se ti nájbolši tudi nazájvlečejo rekoč: „On naj vidi, kak se reši.“ Kda trbé vóstopiti za obrambo vere, te ne nikoga ki bi gučao. Te mučí vsaki pa od Bogá čúdo čáka pa z tem dá priliko hűdobnim, ka hűdobneši postánejo i slabim, ka se pokvárijo.

Nanč lastivnovimi deteti ne vüpa prepřejčiti oča hűdobne potí, kda je že vékše, ár se zosága od batrivnosti njegovoga greha. Ali je ne tak?

Tak je, pa ne bi smelo biti tak.

Vsaki, kí se proti postávla hűdobijam vnožine, v mantrništvo ide, ali mantrništvo je ne to nájvékše hűdo na svéti. Náj hűjše je to: Idti za hűdobmini z bošov pámetjov, tuliti z vucmí či li, ka známo, ka neimajo prav pa se tak kázati, kak či bi se mí tudi veselíli hűdobiji te, kda nam srče očivesno svedoči, ka je naša poti ne práva, ár zráven v skvarjenjé pela nás same i tudi vse naše okoli nás.

Bojna.

Po strahovitom boji v Kárpátah je mirověina nastánola. Rusi so gorhenjali z napádanjom. Med Duklov i Cisnov pri Lupkowi so bili nájbolje srditi boji. Globše vdreti v naše postojanke neso pa mogli.

Pri Dardanelah so türki tri sovražne ládje potunili.

Ma francozkom bojišči ne bilo vekših bitk.

Angleži so nemce zbili iz Chapelle mesta, ali po nezgovorno velikih zgűbah. Na Polskom nemci Ossoviec trdnjavo obstrelávajo, štera leži pred Varšavov, v drúgih krajah je mir.

Rusi so v drli na Nemško i zasedli Memel. — Trdnjáva Przemysl je spádnola. Márc. 22. v pondelek je Kusmanek generál prekdáo rusom Przemysl. Vojska, štera je trdnjavo bránila je ne mela več živeža, záto je prisiljena bila se vdati. Proti srdini marciúša so napamet vzeli, ka njim živež menka. Začnoli so se postiti, ali vidli so ka samo pár dni do šče mogóci se držati. Márc. 19. so probali z groznov močjov predreti sovražni krog. Ali ne se njim posrečilo, ár so rusi

cele trdnjave napravili okoli Przemysl. Na to je Kusmanek poveljnik zapoved dobo, naj trdnjave zapravi pa orožje, tope strlivo pokvari i potom trdnjava prekda. To se je marc. 22. ga zgodilo.

Čiravno ka je to velka zguba, tak velkoga pomena je li ne, kak vnogi mislijo. Za toga volo šče bojne ne zgubimo, posebno te ne, či de se cela vojska tak borila, kak so se naši przemislinski junacije. Ne veprijáteo, glád je njé obládao. To je ne sramota! Vúpajmo se v Bogi, pa molimo dale za naše junáke! Poprek na celom bojišči je zavládala mirovčina.

Važnejša poročila zadnjih dnévov so sledéča:

Kaj pišejo rusi od kárpátskih bojov? „Moč Austrije-Vogrskoga! V Evropi se je razširila pripoved, ka Austria-Vogrsko razpadne, zato ka se je 17 národov, šteri v monarhiji prebivajo, navolilo vedne sváje i se ščejo odtrgati od njé. Vsaki si je mislo ka té velikán z trepetajočov nogov na prvi od zvúnaj zadeti porin razpadne. Pa nači, ščista nači se je zgodilo. Bojna je ne potrla moči monarhije. Nasprotno, 17 narodnosti se je brez izjéme pridružilo vladári i se bori z nájvekšov žilavostjov za slavo i poštenjé vladárske hiše i monarhije. I naj nišče ne misli, ka so tam, kde je najvekša nevarnost, samo nemci Austrijanski na deli! Ne! Kde boj nájbole divje besne, tam je nájbol žilavo protistanje, tam stojijo madjari, horvati, poláki i rumuni.

To je zrok, ka rusi ne morejo napredúvati. Močno so se vkanili v svojem vúpanji, ka bi ta več jezična državec razpadnola. Z bojišča pridoči ruski častniki právjio, ka so karpátski boji strahoviti. Austrijansko-vogrskih vojákom vole za boj nikaj ne more vzéti. Napád na nože za napádom pride. Če sovražnik se more nazájmeknoti, za en čas z nadignjenov močjov pride nazáj i bojno šolanje má tak popolno, ka komaj zaséde edno postojanko, že jo vtrdi tak, ka se sovražnik pred drotanim plotom nájde. Kak blisk hitro skopajo austrijanci i vogri strelne járke i je taki vtrdijo z nasípi i drotanim plotom. V teh okolščinah se ne čúdití, ka komaj napredújemo. Austrijanci i vogri se z zglédnim junaštvom borijo. Tak človek spozna, ka tú vsaki zná, da se more vojskúvati, ovak prejde monarhija.“ — To pismo od stráni sovražnikove je najlepši dokáz naših zmág i junaštva.

Ossowiec, rusko trdnjavo nemci obstrelávajo. Leži od Varšave na sever, 20 kil. od nemške mejé. Če bi se

njim posrečilo jo zevzéti, bi se približali k liniji, štera vozi skoz Grodno trdnjave živež i vojsko iz iedine Ruskoga i pela do glávnoega mesta Petrograda.

Angležka zmaga i zgube. Angleži so zevzéli *New Chapelle* mesto i zgubili v toj bitki 12 jezér lúdih v ranjenih i mrtvih.

Vlovljena nemška ládja. Nemško ládjo, *Macedonijo* po iméni, štera je vogelje vozila, so angleži vlovili.

Mrtev kardinal. *Agliardi* kardinal, bivši nuncijs pápežov v Beči, je mro.

Pravice polákom. Ruski cár je dao polákom autonomija, to je pravico, ka pod njegovov oblástjov sami smejo ravnati svojo dežélo.

Razdivjanost v boji. Rusi so vdrli na pruško severozapadnom kraji i več vesnic požgali. Nemci se bodo zdajtak moščúvali, ka na Polskoruskom za vsaki požgani pruški varaš ali vés tri varase ali vesnice požgéjo. Zvún toga vničíjo ešče vladarske palače v tistih ruskih mestah, štera so njim že v roke prišla.

V Bukovini pri Černovici so rusi srdito napadnoli naše. Napad je odbiti.

Rimpapa za mir. Sv. oča k vúzemskim svétkom bodopali mirili vojskúvajoče se države. Daj Srce Jezušovo, ka z vekšim uspehom, kak k božiči.

Obstrelavana mesta. Nemci obstrelavajo *Reims*, *Soissonst* i *Ypern* mesta. Stolno cérkov v Reimsi sta túdi zadeli dve granati.

Amerika proti japoncom. Amerikanska vlada je v obrambo vzéla kitajce i je japonsko vlado opomenola naj nezahteva teliko od kitajcov.

Siloviti rusi. Rusi silovito širijo svojo razkolniško vero. Štiri púšpeke so v Galiciji vlovili i več občin prisilili na svojo pravoslavno vero. Naš vatikanski poslanik je pri rimskoj sv. stolici proti tomi silovitomi ruskomi vereširjenji nastopo.

Potopljena nemška ládja. *Dresden* nemško križarico so tri Angležke ladje potopile; moštvo je rešeno.

Kelko ladj je Anglija zgúbila. Poleg najnovešega izkaza je Anglija dozda 171 ladj zgúbila.

Posredovanje rimpape. Sv. oča se z celov dúšov skrbijo, naj grozovitosti boja olehšajo. Zda so posredovali med nemškov i angložkov vladov za toga volo, ka bi boja nezmežne vlovence

i drúge zadržone osebe domo pústile, šteri so od 54 let više stari. Posredovanje se je posrečilo. Velike važnosti i za nas katoličance jako navdušljivo i tolažljivo je v tom dugovanji to, ka je za posredovanje sv. očo oprosila sama angležka vlada, nemški casar je. pa izjavo, ka popolnoma sprime odločitev njúvo gledoč no leta vlovlenih i zadržanih. Angležko i Nemško šta protestanskivi državi, šterivi ravna nekatoličanski glavari i li se z vúpanjom obrneta do namestnika Kristušove prave materecérkvi. Je to nej edna stopnja bliže k povrnitvi v naročje katoličanske materecérkvi pred dobrimi 300 letmi zapúščenoga? Mi se vúpamo, ka tak i daj Srce Jezušovo, da túdi tak bo.

Rusi na Pruškom. Rusi so v drli na Pruško i zevzéli mesto *Memel* kre meje.

Nemška rojna linija na Ruskom. Nemška vojska je zevsema že na Ruskom. Na severozapadi bole kre mejé ešče, na jug pa že daleč notri z našov vojskov vréd više sto kilometrov od mejé.

V poštenji naši vlovenci. Ruske novine *Rječ* poročajo, ka so rusi jako zadovolni z našimi vlovenci, ár so dobri obrtniki, trgovci, meštri i si z lúdstvom dobro denejo, štero je je polúbilo.

Francozko napredúvanje. Od *Verduna* na jugoshod so francozi na večih mestah napredúvali.

Odbiti francozki napad. Pri *Champagnei* napadajoče francoze so nemci odbili i njim velike zgube naredili.

Angleži v Elzási. Francozi močno obstrelávajo nemške postojanke z 75 mm. štúkami v Elzási. Podpirajo je angležke pomožne čete.

Zgube zaveznikov pri Dardanelah. Türki so *Bouvet* francozko pa *Irrestible* i *Afrika* imenúvanivi angležkivi ladji potopili z strelanjom. V Carigradi je ob toj priliki veliko veselje zavládali i na hise so po celom mesti bandere razobesili.

Znova nemir med kitajci i japonci. Japonci od kitajcov to želežo, naj njim tei na 90 let dájo v nájem trgovino i v to formo pogodbo podpišejo. Kitajci so jako pobiti, jedino vúpanje májo v Ameriki, štera v Tokio-i, glávnom mesti Japonskoga, odločno zagovárja kitajce — pa túdi sebé.

Nemški i francozki strelni jarki vküp. Pri *Soissons* mesti so nemški i francozki jarki samo 30 metrov eden od ovoga oddeljeni. Tá trdnjava je v vednákoj liniji 90 kilometrov daleč od nemške mejé i 100 kilometrov od Pariza.

Spomin ednomi vrlomi širiteli „Novin“.

Žalostna novica je prišla 5-ga toga meseca v Satahovce od vojaškoga dühovnika iz Ungvár-a: Mrtev je Kozár Anton iz 83-ga pešpolka zavolo pozebline.

Pokojni je samo lani postao voják kak dvajset let star mladénec. Pošte-ni, zgléden dečko je bio i bogaven sin zvojih starišov. Z celoga srca je lübo i častio Bl. Devico Marijo i ešče v slednjem pismi, štero je poslao vred-niki Novin, je milo lepo proso njega, naj ga zroči v obrambo Marijino.

Ž njénov pomočjov je odpotüvao na težavno kárpatsko bojišče, tam po-zébeo i na nájvekšo žalost svojih sta-rišov, ki v njem svojega najstarešega sina, podpiráča družine žalüjejo, je od toga mro v Ungvár-i febr. 24-ga i 26-ga je tam tüdi zakopan.

Mi iz cele düše žalüjemo za po-kojnim, ki je vrelo širo naše Novine i Marijin list ne samo v rojstnoj vési nego ešče v sosedstvi tékráj i onkráj Müre i pridobo še evangeličanca. Satahovska občina má 45 hiš i v 31 je spravo pokojni dobro kršćansko čitevo, zaistino apoštolsko delo je oprávlao i nájem dobi tüdi od apoštolskoga dela.

Gda se mi tü z zahvalnostjov nje-ga spominamo, tolažimo vse za njim žalüvajoče, ka smo nieden dén nej za-müdili, ka pokojnoga ne bi sklenili v svéto mešo i ga ne bi zročili v obrambo dobre nebeske matere. Ž nedužnov dečicov i drugimi dobrimi düšami se dosta moli sküпно dén za dnévom za naše vojáke, se prosi Marijina pomoč za njé na vrédništvu, posebno za mi-rajoče i pokojne. Vüpamo se z trdnim zavüpanjom zato, ka je Dev. Marija poslühaola naše prošnje i odprla srečno večnost širiteli njénoga lista i njénih Novin.

Pred je glas mrti prišeo na dom, je bratec pokojnoga dve let star Luj-

zek, prebüdivsi se spánja etak skričao: Bači je mutev. (Braček je mrtev.) I dete je to zmérom ponávlalo, dokeč je prišedši glás ne potrdó detečega guča istino, Angelje angelcom vnogo kaj povejo. Mi pa molimo, naj düša po-kojnoga pride kem hitrej med nebeske angele Marijo častit.

Veleizdajniki.

Za veleizdajnike zovémo tiste hü-dodelnike, ki domovino izdajo. Zató, ka ne izdajo samo ednoga člo-veka, nego veliko lüdi, je zovémo za veleizdajnike. Tei veleizdajniki ali do-movinoizdajniki so vsigdár veliki kri-vci i vredni ostre kazni, jezero bole pa v tom žalostnom bojnóm časi.

Strahovito žalostno veleizdajstvo se odkrilo pri nas na Vogrskom. Brez-vestni zgrabliivi onjé, ki so mérnóm časi teliko sirmakov odrli, so zdaj v roke prišli. Veliki trgovci, virilisti stol-noga glavnoga mesta budimpeštiskoga, fiskališi i druge vrste gospoda, ki so za vojsko lifrali obüteo, obleko, živež so prijéti i pri redárstvu v zápor djani za volo prevážanja nepravoga naroče-noga blaga.

Črevle so na jezere párov zodali vojakom z *papirnatmi podplatami* za drage peneze.

Süknje je vojaško poveljništvo za 10—13 koron po metri naročilo pri njih i ta zverína brez piknjice pravič-nosti i smilenosti je na jezere i jezere metrov 3—4 korone vredne prefarbane ženske cote prevážalo našim zebéčim vojakom na bojišče.

Trétja vrsta je živež prevažala. Krüh je bio spodoben k nomočenomi kamni, mššt pa nikša smrdéča meša-nica, štere se ta najbolje lačna stvar nej teknola.

Za joče nam düša, gda to nesmi-lenost na papir devamo. Keliko sirot je postalo po nezvestobi teh hüdodel-nikov. Pozébli, obetežali i mrli so neš-teti za volo té odüzme jalnosti.

Pa kak zvito so delali. Na pr. de-nem Kohn Bertalan bi meo 136 cm. dugo, süknjo za vsakšega vojaka pre-važati. Vzéo je pa pri vsakoj peršoni 1 cm. menje. Pa té eden cm. njemi je pri milijon metrah že 10 jezér me-trov süknje pridobo, za štero je v par dnévah 130 jezér koron čistoga dobička v žépi meo.

Poleg vogske právde so tei zag-rešili proti državnoj vojnoj moči, kaj prepovej 372. §. i najostrej kaštiga z zvešenjom na vajati.

Zaistino vredni so té sramotne smrti, ki so sto i sto jezere v nevolu v nesrečo spravili.

Naj se krivo ne guči, ka rekši so dobro blágo prevážali, samo, ka so njé kak židove sovražili i je samo zato právdi v roke dáli so poskušnjo v Pešti delali. V novo süknjo so oblekli edno stotnijo i so vajo (mujštro) meli ž njov na dvori kasarne. I zdaj vam naj vlasjé vujškar stojijo:

Za pol vüre se je skoro vsakom pe-šáki zlüknjala süknja na kolenu i lakti. Vojáški odbor je posvedočó, ka so se lače po osem — desétkrátom prignjenji raz-cotale.

Redárska soba je nej mogla vseh sprejeti teliko je vlovlenih. Daj Bog da nieden ne bi vujšeo, ного pokorno sprejeo zasluženo kazen i se povrno z celoga srca.

Pod orožjé pozvanje v Austriji. V celoj Austriji i zató tüdi na soséd-nóm Štajari moro tisti ki so letos, to je 1915-ga leta postali pripravní za vojaški stan, pod orožjé stopiti Marci-uša 15-ga i Aprila 15-ga.

Verenavuk v maternom jeziki v ponavlanskih šolah. Minister bogočastja je v odrédbi pod šta. 730—915 na-znanje dao cérkvenoj oblásti, ka se ve-renavuk sme nej samo v vsakdenšnjih, nego i v ponavlanskih šolah v mater-nom jeziki predavati. Zrok v obema šolama je eden, naimre tesna zvéza med veranavukom i dühovnim živlen-jom. To — isto odrédi minister i za gospodarske šole.

Zaistino v dühi matere cérkvi je narejena ta odrédba. Blaženoga spo-mina rimpapa XIII. Leon je spodrbno odrédbo dao cérkvenim vladarom i na-ravnoč zapovedao v maternom jeziki verenavuk glasiti v šolah.

Gda v zdajšnjem časi té besen boj divja i se potrtim srcom bliža ob-vüp za volo negotovosti prišestne, gda tam v strelnih jarkah ali doma pri si-romaškom ognjišči nevolá, glad, žalost, pobitost kaže svoje zobé, da bi po-žrla uboga človeške siné i hčéri, je jedina pomoč i tolažba močna vera.

V tistih düsah pa štera so čüla toti navuk kršćánski, nej so ga pa raz-mela, ár je nej v maternoj reči bio razlagani, nega té močno vere. Kaj je dete nej razmelo popolnoma, se je nej moglo v njem vtrditi! Če zató tü pa tam staranje, nezadovolščina, nepo-korščina lada z človečimi srcami, zrok tem žalostnim razmeram je pomenj-kanje vere za volo slaboga verenavuka.

Z podignjenim čutenjem se lahko napunijo v tom žalostnom časi vsi slovenski duhovniki, ki so gledali samo na duše svojega ljudstva i je včili v maternom jeziki na veronavuk, ár v svojih vučenicah zdaj vidijo prave Kristušove naslednike i goréče domolúbce, ki se znajo za svoj dom i svojega Boga zatajiti i so pripravi ešče življenje svoje položiti za dar Bogi na čast i domovini v blagor.

Svedočanstva v občinskih šolah v šterih je vogrski jezik nej podvučni. Druga odrédba ministra za bogočastje dovoli ka se v vseh šolah občinskih i verskih v šterih je podvučni jezik materni, sme svedočanstvo vopostaviti poleg vogrskoga i v maternom jeziki.

Nábor za 19, 20, 24 let stare, ki so štelingo iz šteroga koli zroka zamúdili, bo 29-ga i 30-ga toga meseca to je vütro i pojütri v Kanizsi i Kőszegi. Pod ostrimi káznimi je dužen vsaki zaostáni priti.

Darüjte knige dobre za čtenjë ranjencom. Ponizno prosi i hvaležno sprejme knige, liste v kakšemkoli jeziki pisane za ranjence: „*Budapest városi nyilvános könyvtár*“ Budapest, IV. Gróf Károlyi-utca 8—10. Sem pošlite ali pavredništvi „Novin“ v Črensovce!

Glási.

OPOMBA. Prosimo cenjena naročnike dužnike naj nam dužno naročnino čem prle notriposlejo. Zamüdnim Novine stávimo.

Ranjenci v Somboteli. V Szombathely je 366 ranjencov pripelani, iz med šterih je 73 težko ranjeni. Večinoma so vogri i ranjeni so v karpatskih bojah.

40 dnévni zápor za volo zatajene pšenice. Szűcs Pavel kmet v Hódmezővásárhelyi je samo 220 kil pšenice ovado vladnim preiskarcom. Sumlivo je bilo to rozodetje záto, ka dotični ma 65 plügov zemlé. Po sili so njemi záto preiskali celo hrambo i so na podi pod podom najšli 30 metrov i 40 kil pšenice. Záto so ga na 400 koron kazni i 40 dnévni zápor obsočili.

Vojna dača. Ravnitelstvo peneznih zadev (pénzügyi igazgatóság) je poziv izjavilo poleg šteroga se je vsaki dužen notrijaviti, ki je oproščen vojaščine. To pa záto naj morejo vojno dačo na njega vözpašiti. Ki bi to za-

múdo, od 3 do 6 krat tak veliki štrof plača kak njegova dača zanesi.

Odlikovanje slepoga vojaka. *Sohor Ferenc* črnovojnik se je na galicijskom bojišči vitežko borio. Med borbov njemi je razpočena bomba vzéla pogléd obeh očih. Spravili so ga v Pešt na očno kliniko, gde njem je dr. Gróss Emil, svetoznan profesor sam natekno od krala dobleno srebrno svetinjo za vítéštvo.

Mline vužigajo. V Békéscsabi i tüdi v drugih mestah, gde na jezere metrov zrnja je vlada za stradajoče ljudstvo vkúpspravila, so húdodelne roke mline gorzvužgale i tak neštetim sirotam žalož krúha odtrgale. Potvarjajo srbske delavce.

Nagla smrt. *Monek* markovski cehmešter je 16-ga toga meseca listje grablao v logi. Ednok samo spregovori: „Tak mi je nikaj húdo i dolséde.“ Gda je na to reč ženska edna k njemi stopila, je že mrtev bio. Zaistino ne vemo nej hipa nej vöre, záto pa bodimo vsigdár priprávní.

Kolera. Od februára 22—28-ga jih je prinas 16 zbetežalo na azijskoj koleri. Trijé so mrli v njej.

Preglédnola se je. Z Vančavési nam glasijo, ka se je tam edna ženska spreglédnola i detelčno semen mesto svoje njive na sosedovo posejala.

Zahvalnost. Vsi slovenje se vam, lepo zahvalimo, ka ste se nej z nás spozábili, i ste nama poslali novine v tábor, kaj smo tak jáko želeli. Bog vam lepo pláti. — Marič Matjaš 18/III. népf. hdp. fl. I. I. tp. 12/1.

Kasina v Kráščih. Z Krašič je prišo glás, ka so si tam ništerni moški kasino gorpostavili, v šteroj drági boži dén včási do noči trátijo z prázmi guči mesto molitvi. Kak se püngradi po orsági zdaj gororjéjo, naj mesto rož živež sirotam rodijo, tak se moro zastaviti vsa zahájališča i spremeniti v hiše molitvi v tom žalostnom časi. To tér ja od nás lübezen do bližnjega.

Deklinsko bitje. Kuražne so bojojanske dekle. Tri so ednoga dečka zbile, tri so se pa za volo ednoga gančkoga dečka med sebov zbile. Praj so tak ostre nojte mele, ka so edna ovoj vse robce razčesale. — Siromaški dečki, ki te možje teh junákinj, hrbte si pripravite k rédi.

Podignjeni dohodek. Črensovski fárniki so ednoglasno podignoli dohodek svojimi novomi plivanoši z 50%, odstotki, tak ka zdaj za obdelávanje

15 plügov i prevážanje 51 metrov (nej klaftrov) drv plačajo 612 koron na leto. — Zaistino slúži té národ obrambo duhovnikovo i Božji blagoslov.

Nova iznajdba. Ednoj nemici se je posrečilo iznajti novi petrol, šteri je jako poceni pa gori boli svetlo, kak navaden petrol. Te novi petrol se dela etak: Vzemimo pol litra kropa ali vrele vode pa denimo v njo 15 dekagramov sode. Zatem püstimo, ka se razhladi. Gda se je razhladilo, te prilejmo eden osmi tao litra čistoga petrola. Z tem nalejmo lampico. Skušnje so pokazale, ka te novi petrol gori ravno tak dugo, kak či bi lampico nalejali samo s čistim petrolom. Nazadnje ostane v lampici nekolko vode, štera ne zgori: to pa moremo vö zlejati, prle kak bomo jo drugoč nalejvali. Ta nova iznajdba nam zna v zdašnjem časi, gda je petrol tak preveč dragi, vsem dobro slúžititi, zato ka je te novi petrol skoro štirikrat cenejši, kak navaden petrol. Primoliti je samo, ka petrol, ka ga prilevemo, more biti čisti, pa tajat se more namočiti tüdi v čisti petrol. — Nazadnje pa znabiti, ka bi se zdaj kakši trgovec takši narejeni petrol začno odavati ze navaden petrol. To bi se spoznalo po tom, ka se pri takšem narejenom petroli na dne nahaja kalna ali motna voda, petrol pa plava odzgora. Ki se znaimle za to iznajdbo pa ščé meti posvet bole po ceni, kak ga je meo dozday, on naj skuša sam, tak kak smo to zgoraj popisali.

Nesmilenost. V Žižkih so nikši ponočnjáki, Törmar Áni vrbo z domi v grabo skotali edno preminolo noč. Širota nema nikoga, ki bi njoj drva nacepao a na to se pa nájde hüdobnež, ka siroto ešče bole drcseli i žalosti. Občinsko polglavárstvo opozorimo na té nočni neréd.

Pošta.

Vsem, ki so mi k imena godi iz obilnosti svoje srčne lübézni dobra voščili, se toplo zahvalim. **Horvát Ana, Chicago 112. W. Ohio Str.** Možá naslov je sledeči: **András Krampač, K. u. K. Inf. Reg. 48. M. G. A. 4. Feldpost 59. Európa. Hongr:** — Ešče je zdrav i živ. **M. A. R.** Od nerédnoga cerkvenoga obnašajna dajte glás svojimi duhovniki. **K. L. T.** Drugoč pomoč z drugim povrni i ne z pilom. Vči se z toga i potrpi méno, Jezuš že odkrije tvojo nežužnost. **Pozvedávajočim od svojih vojakov.** Gda dobim odgovor, te objávim; v toj reči ne ga sile. Včási več tjédnov miné, dokeč se kaj točno zvedi. Potrpíte.